

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

А. А. Мазаракі

16 січня 2020 р.

ПРОГРАМА
вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступеня бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня
молодшого спеціаліста

галузь знань
спеціальність
освітні програми

07 «Управління та адміністрування»
071 «Облік і оподаткування»
«Облік і оподаткування»
«Фінансовий контроль та аудит»

Київ 2020

ВСТУП

Програму розроблено для вступного фахового випробування для вступників освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» на ступінь «бакалавр» за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», освітніми програмами: «Облік і оподаткування», «Фінансовий контроль та аудит».

Метою програми є забезпечення вступників необхідною інформацією щодо структури і змісту вступного фахового випробування, а також створення необхідних умов для оцінки знань, здобутих ними у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки «молодший спеціаліст».

Вступне фахове випробування проводиться у формі тестування за програмою, що складається трьох розділів:

1. Бухгалтерський облік.
2. Економіка підприємства.
3. Економічний аналіз.

До програми додається список рекомендованих джерел.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Сутність бухгалтерського обліку та його функції.
Бухгалтерський облік в системі господарського обліку, його сутність та характеристика. Мета та функції бухгалтерського обліку, облікові вимірники. Види бухгалтерського обліку на підприємстві. Користувачі облікової інформації. Регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Національні та міжнародні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та фінансової звітності; сфера їх застосування.

Предмет, об'єкти та принципи бухгалтерського обліку.
Поняття про предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку. Активи підприємства, їх сутність та класифікація. Зобов'язання підприємства, їх сутність та класифікація. Власний капітал, його сутність та загальна характеристика складових власного капіталу. Принципи бухгалтерського обліку, їх характеристика.

Баланс (звіт про фінансовий стан) і звітність як елементи методу бухгалтерського обліку. Загальне поняття про метод бухгалтерського обліку та його складові елементи. Баланс (звіт про фінансовий стан) як елемент методу бухгалтерського обліку. Мета складання балансу. Побудова та структура балансу. Характеристика статей активу і пасиву балансу. Балансове рівняння. Інформаційне значення балансу. Типи господарських операцій та їх вплив на структуру та валюту балансу. Фінансова звітність як спосіб узагальнення даних бухгалтерського обліку. Основні форми фінансової звітності.

Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку. Поняття рахунку бухгалтерського обліку як інформаційної моделі об'єкту обліку. Активні рахунки, пасивні рахунки, активно-пасивні рахунки: їх характеристика і побудова. Сутність подвійного запису господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські записи (проведення), їх види. Порядок визначення оборотів і сальдо по активних і пасивних рахунках. Синтетичні рахунки, їх призначення. Аналітичні рахунки, їх призначення. Взаємозв'язок між синтетичними та аналітичними рахунками. Узагальнення даних синтетичного та аналітичного обліку. Оборотно-сальдова відомість. Звіряння даних синтетичного та аналітичного обліку. Класифікація рахунків, її принципи. План рахунків бухгалтерського обліку, принципи його побудови.

Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Сутність документації як елементу методу бухгалтерського обліку. Значення документації. Вимоги щодо складання первинних документів. Класифікація документів за призначенням, за порядком та за місцем складання, за іншими ознаками. Поняття та значення документообігу. Перевірка та опрацювання первинних документів в бухгалтерії. Зберігання первинних документів.

Інвентаризація, оцінка і калькуляція як елементи методу бухгалтерського обліку. Сутність інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку. Цілі та завдання інвентаризації. Види інвентаризації. Організація інвентаризаційної роботи на підприємстві. Інвентаризаційні комісії, робочі інвентаризаційні комісії, їх склад та функції. Загальний порядок проведення та документального оформлення інвентаризації активів та зобов'язань. Регулювання інвентаризаційних різниць (нестач, надлишків чи сумарних різниць). Оцінка як система вартісного виміру. Сутність калькуляції в бухгалтерському обліку.

Бухгалтерський облік основних господарських процесів. Облік процесу придбання активів. Документальне оформлення операцій з придбання активів. Оцінка активів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання активів. Відображення придбання активів в системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік процесу виробництва та визначення собівартості готової продукції. Документальне оформлення витрат на виробництво продукції. Прямі та непрямі витрати. Характеристика рахунків з обліку витрат на виробництво продукції, відображення їх в обліку. Визначення фактичної виробничої собівартості продукції. Облік випуску готової продукції. Облік процесу реалізації. Фактична собівартість реалізованої продукції. Дохід від реалізації готової продукції, умови його визнання. Характеристика рахунків з обліку реалізації готової продукції. Відображення в обліку реалізації готової продукції та фінансових результатів від реалізації. Облік доходів, витрат та фінансового результату операційної діяльності. Класифікація доходів і витрат операційної діяльності. Облік доходів операційної діяльності. Облік витрат операційної діяльності. Методика визначення фінансового результату від операційної діяльності підприємства.

Основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Сутність облікового циклу на підприємстві. Первинний, поточний та узагальнюючий облік. Облікові реєстри та їх класифікація. Хронологічний, систематичний та комбінований записи в бухгалтерському обліку. Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення. Форми бухгалтерського обліку: сутність та види. Функції керівника і головного бухгалтера щодо організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Форми організації бухгалтерського обліку.

Розділ 2. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство як суб'єкт господарювання. Підприємство як суб'єкт та об'єкт господарювання. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств. Класифікація підприємств. Види об'єднань підприємств. Зовнішнє середовище господарювання підприємства. Напрями діяльності підприємства.

Персонал підприємства. Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства. Послідовність та методи аналізу персоналу підприємства. Методи планування чисельності персоналу підприємства. Поняття плану з праці та характеристика його розділів.

Продуктивність, мотивація і оплата праці. Продуктивність праці: сутність, методи визначення, планування та чинники

зростання. Нормування праці. Мотивація та оплата праці на підприємстві. Склад, функції та організація заробітної плати. Форми та системи оплати праці, умови їх застосування. Методи оцінки ефективності матеріального стимулювання праці.

Капітал підприємства. Капітал підприємства: сутність, функції та класифікація. Поняття структури капіталу та методичні підходи до оцінки її оптимальності.

Основні засоби та виробничі потужності підприємства. Сутність, класифікація та оцінка основних засобів. Знос основних засобів та їх відтворення. Амортизація основних засобів: поняття та методи нарахування. Показники аналізу основних засобів.

Виробнича потужність підприємства: поняття, види, методи визначення, динамічні та оціночні показники.

Оборотні активи підприємства. Сутність та класифікація оборотних активів. Показники використання оборотних активів. Планування та нормування окремих елементів і загальної величини оборотних активів підприємства.

Продукція підприємства. Загальна характеристика та систематизація продукції підприємств. Показники оцінки обсягу продукції підприємства. Сутність і методи оцінки якості продукції. Стандартизація, сертифікація та оцінка відповідності продукції.

Витрати підприємства та собівартість продукції. Сутність та класифікація витрат підприємства. Кошторис витрат підприємства. Собівартість продукції: поняття, види, планування і калькулювання. Шляхи зниження собівартості продукції.

Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства. Доходи підприємства: сутність та класифікація. Методи аналізу та планування доходів підприємства.

Сутність, функції, структура ціни. Методи ціноутворення, державне регулювання цін.

Сутність, функції та класифікація прибутку підприємства, механізм його формування. Методи аналізу та планування прибутку.

Антикризова діяльність підприємства. Економічна безпека підприємства: сутність та складові. Реструктуризація підприємства: сутність, завдання, форми проведення. Санація (фінансове оздоровлення) збанкрутілих підприємств: сутність, види, форми. Банкрутство та ліквідація підприємства: суть, ознаки, види.

Розділ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

Економічний аналіз і його місце в системі наукових знань. Об'єктивні передумови розвитку економічного аналізу в сучасних

умовах господарювання. Взаємозв'язок економічного аналізу з бухгалтерським обліком, статистикою, менеджментом та маркетингом.

Предмет, об'єкти, функції та завдання економічного аналізу. Предмет і об'єкти економічного аналізу, їх класифікація і особливості дослідження. Принципи економічного аналізу. Функції та завдання економічного аналізу.

Види економічного аналізу. Класифікація видів економічного аналізу та їх характеристика. Просторові види економічного аналізу: макроекономічний та мікроекономічний аналіз, внутрішній та зовнішній аналіз. Часові види економічного аналізу: перспективний, поточний і ретроспективний економічний аналіз. Рівні аналізу відповідно до масштабів дослідження.

Оперативний економічний аналіз. Предмет і об'єкти оперативного економічного аналізу. Інформаційна база оперативного економічного аналізу. Методика оперативного економічного аналізу

Метод економічного аналізу і його характеристики. Поняття методу економічного аналізу, його загальнонаукове і функціональне значення. Характерні ознаки методу економічного аналізу. Система показників в економічному аналізі та їх класифікація..

Моделювання факторних систем в аналізі економічних явищ та процесів. Сутність моделей та моделювання в економічному аналізі. Види факторних моделей.

Методи та прийоми загального економічного аналізу. Економіко-логічні методи і прийоми, як інструмент обробки економічної інформації, що застосовуються при вивченні економічних явищ і процесів на макро- і мікроекономічних рівнях. Порівняння: цілі, форми, види та їх використання в аналізі. Умови забезпечення зіставленості показників. Види групування: аналітичні, структурні та типові. Методи розрахунку середніх та відносних величин. Прийоми деталізації загальних показників.

Економіко-математичні методи в економічному аналізі. Економіко-математичні методи в економічному аналізі як важливий інструмент дослідження національної економіки на макроекономічному та мікроекономічному рівнях.

Організація економічного аналізу. Методологічний та організаційний аспекти економічного аналізу і їх взаємозв'язок. Принципи організації економічного аналізу на макро- і мікрорівнях.

Інформаційне забезпечення економічного аналізу. Характеристика джерел формування та класифікація економічної

інформації для цілей аналізу. Інформаційна база економічного аналізу. Організаційно-інформаційна модель економічного аналізу. Фінансова звітність як інформаційна база економічного аналізу. Документальне оформлення результатів аналізу. Стандарти аналітичних процедур та формування вихідного аналітичного забезпечення на запит користувачів.

Методика комплексного економічного аналізу та її структурні елементи. Змістові характеристики методики комплексного економічного аналізу. Елементи методики комплексного економічного аналізу. Система показників комплексного економічного аналізу.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня «бакалавр»

1. Загальні положення

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників вимогам програми вступного фахового випробування.

2. Структура екзаменаційного білета

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання

- Рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну відповідь.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів участі у конкурсі не беруть.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-99>

2. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://https://www.minfin.gov.ua/news/view/natsionalni-polozhennia-standarty-bukhhalterskoho-obliku?category=dohidna-politika&subcategory=buhgalterskij-oblik>
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 – XIV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>

Основний до розділу 1

1. Лишиленко А. Бухгалтерський облік: підруч.- К.: Центр учбової літератури, 2017.- 670 с.
2. Скоробогатова Н.Є. Бухгалтерський облік: навч. посібник. – Київ: КПІ ім. Сікорського; Вид-во «Політехніка», 2017. – 248 с.

Додатковий до розділу 1

1. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник. – 7-ме вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2016. – 928 с.

Основний до розділу 2

1. Економіка підприємства : підручник / М.Г. Грещак [та ін.] ; заг. та наук. ред. Г.О. Швиданенко ; Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Вид. 4-те, перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2009. – 816 с.
2. Економіка підприємства : підручник / І.О. Чаюн [та ін.] ; заг. ред. Н.М. Ушакова. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 569 с.

Додатковий до розділу 2

1. Економіка підприємства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – 2-ге вид. – Київ : Центр навч. л-ри, 2010. – 488 с.

Основний до розділу 3

1. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підручник / Є.В. Мних. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 514 с.
2. Міщук Г.Ю. Економічний аналіз: навч. посібник / Г.Ю. Міщук, Т.М. Джигар, О.О. Шишкіна – Рівне : НУВГП, 2017. – 156 с.

Додатковий до розділу 2

1. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 310 с.